

આપણી વાત

સંકલન : પ્રફુલ્લ રાવલ

ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદના વર્ષ જાન્યુઆરી-૨૦૨૧થી

ડિસેમ્બર-૨૦૨૩ સુધીના પ્રમુખની ચૂંટણીનો કાર્યક્રમ

પ્રમુખપદ માટેની દરખાસ્ત મોકલવાની છેલ્લી તારીખ :	૦૧-૯-૨૦૨૦	મંગળવાર
મતપત્રમાં નામ મૂકવાની ઉમેદવારોની સંમતિ મંગાવવાની તારીખ :	૦૫-૯-૨૦૨૦	શનિવાર
મતપત્રમાં નામ મૂકવાની ઉમેદવારે સંમતિ આપવાની છેલ્લી તારીખ :	૧૧-૯-૨૦૨૦	શુક્રવાર
ઉમેદવારી પાછી ખેંચવાની તારીખ :	૧૬-૯-૨૦૨૦	બુધવાર
કાર્યાલયમાંથી મતપત્રો રવાના કરવાની તારીખ :	૧૮-૯-૨૦૨૦	શુક્રવાર
મતપત્રો પરિષદ કાર્યાલયે પરત પહોંચાડવાની છેલ્લી તારીખ :	૧૯-૧૦-૨૦૨૦	સોમવાર
મતગણતરી અને પરિણામ જાહેરાતની તારીખ :	૨૪-૧૦-૨૦૨૦	શનિવાર

પ્રમુખપદ માટે પરિષદના બંધારણનો વિભાગ-૯ : કલમ-૫૦થી ૫૫ અન્વયે વિભાગ : ૯ પરિષદ અને સંમેલન (અધિવેશન/જ્ઞાનસત્ર)ના પ્રમુખ તથા વિભાગીય પ્રમુખો કલમ ૫૦ પરિષદ અને સંમેલન (અધિવેશન/જ્ઞાનસત્ર)ના પ્રમુખપદ માટે પરિષદના દસ આજીવન સભ્યો સંયુક્ત રીતે પોતાની પસંદગીનું એક નામ સૂચવી શકશે.

નોંધ : * પ્રમુખના નામની દરખાસ્ત પરિષદના દસ આજીવન સભ્યોની સહી કરેલો પત્ર સ્કેન કરી ઈમેઇલ દ્વારા મોકલી શકાશે.

કલમ ૫૧ પરિષદ અને સંમેલન (અધિવેશન/જ્ઞાનસત્ર) ભરવાના ઓછામાં ઓછા ત્રણ માસ અગાઉ ચૂંટણી અધિકારી પરિષદ કાર્યાલય દ્વારા પરિષદના તમામ પ્રકારના સભ્યોને પરિપત્ર મોકલીને અથવા 'પરબ'માં એ પરિપત્ર છાપીને પ્રમુખનું નામ સૂચવવાનું જણાવશે.

કલમ ૫૨ આ પદ્ધતિએ સૂચવાયેલાં નામોવાળી વ્યક્તિઓને, પ્રમુખની ચૂંટણી માટેના મતપત્રકમાં તેમનું નામ સામેલ રાખવા બાબતની સંમતિ અંગે ચૂંટણી અધિકારી પુછાવશે અને જેમની સંમતિ આવી હશે તેમનું જ નામ મતપત્રકમાં સામેલ રખાશે.

કલમ ૫૩ સંમેલન (અધિવેશન/જ્ઞાનસત્ર)ની તારીખના ઓછામાં ઓછા બે માસ પહેલાં પ્રમુખની ચૂંટણી થઈ જાય એ રીતે ચૂંટણી સમિતિ આખો કાર્યક્રમ ગોઠવશે.

કલમ ૫૪ કલમ ૫૧, ૫૨, ૫૩ પ્રમાણે પ્રમુખપદ માટે મળેલાં નામોને વર્ણાનુક્રમે ગોઠવીને ચૂંટણી અધિકારી મતપત્રક તૈયાર કરશે અને સતત ત્રણ વર્ષ સુધી ચાલુ રહેલા વાર્ષિક સામાન્ય સભ્ય, નોંધાયેલા આજીવન સભ્ય, આજીવન સંસ્થા સભ્ય, દાતા સભ્ય તથા સંવર્ધક સભ્ય (જે ત્રણ વર્ષ પૂર્વે થયેલા હશે)ને ટપાલ/સ્પીડ પોસ્ટથી મતપત્રક મોકલી આપશે.

કલમ ૫૫ પ્રમુખની ચૂંટણીમાં મત આપવા સંબંધમાં કઈ પદ્ધતિને અનુસરવું તેનો નિર્ણય મધ્યસ્થ સમિતિ કરશે.

**જાન્યુઆરી-૨૦૨૧થી ડિસેમ્બર-૨૦૨૩ માટે અમલમાં આવનાર
ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદની
મધ્યસ્થ સમિતિની ચૂંટણીનો કાર્યક્રમ**

મધ્યસ્થ સમિતિ માટે ઉમેદવારીપત્ર મેળવવાનો પ્રારંભ :	૧૭-૮-૨૦૨૦	સોમવાર
મધ્યસ્થ સમિતિ માટે ઉમેદવારીપત્ર ભરવાની છેલ્લી તારીખ :	૧૨-૯-૨૦૨૦	શનિવાર
ઉમેદવારીપત્ર પાછું ખેંચવાની છેલ્લી તારીખ :	૧૬-૯-૨૦૨૦	બુધવાર
કાર્યાલયમાંથી મતપત્ર રવાના કરવાની તારીખ :	૧૯-૯-૨૦૨૦	શનિવાર
મતપત્ર પરિષદ કાર્યાલયે પરત પહોંચાડવાની છેલ્લી તારીખ :	૧૯-૧૦-૨૦૨૦	સોમવાર
મતગણતરી અને પરિણામની તારીખ :	૨૫-૧૦-૨૦૨૦	રવિવાર
વિભાગ :	૩ પરિષદની મધ્યસ્થ સમિતિ	

કલમ ૫-અ પરિષદની નીતિવિષયક બાબતો અંગેનો નિર્ણય નીચે પ્રમાણે બનેલી મધ્યસ્થ સમિતિ કરશે :

- ક. પરિષદના જે તે સમયના પ્રમુખ
 ૧. જે-તે સંમેલનના પ્રમુખ ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદના તેમજ તેની કાર્યવાહક-મધ્યસ્થ સમિતિના પણ પ્રમુખ ગણાશે.
 ૨. કોઈ પણ કાર્યવાહી દરમિયાન નીતિનિયમોના અર્થઘટન અંગે પ્રમુખશ્રીનો નિર્ણય આખરી ગણાશે.
 ૩. પ્રમુખની મુદત તેઓ પ્રમુખ તરીકેનો હોદ્દો સંભાળે ત્યારથી ત્રણ વર્ષની રહેશે.
- ખ. પરિષદે નિયુક્ત કરેલા સાતથી વધારે નહિ એટલા સન્માન્ય સભ્યો.
(નોંધ : આ સન્માન્ય સભ્યો નિયુક્ત કરવા માટે મધ્યસ્થ સમિતિ દ્વારા સૂચવાયેલાં નામોમાંથી વરણી કરવાનું કામ પરિષદના વર્તમાન પ્રમુખ, એક ભૂતપૂર્વ પ્રમુખ અને વરાયેલા પ્રમુખની સમિતિ કરશે.)
- ગ. સતત ત્રણ વર્ષ સુધી ચાલુ રહેલા પરિષદના સામાન્ય સભ્યો તેમજ ચૂંટણીના ત્રણ વર્ષ પૂર્વે નોંધાયેલા આજીવન સભ્યોએ ચૂંટેલા ચાલીસ સભ્યો.
- ઘ. ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદના તંત્રવાહકોમાં વધુ ને વધુ સાહિત્યકાર અને સાહિત્યસેવી સામેલ થાય તે દૃષ્ટિએ મધ્યસ્થ સમિતિના ચૂંટાયેલા ૪૦ સભ્યો ઉપરાંત બીજા ૫ સભ્યોની નિયુક્તિ નિવૃત્ત થતી કાર્યવાહક સમિતિ ચૂંટણી થયા બાદ અને નવી મધ્યસ્થ સમિતિ કાર્યરત થાય તે પૂર્વે કરશે. આ માટે મહામંત્રી નિવૃત્ત થતી મધ્યસ્થ સમિતિના સભ્યો પાસે છેલ્લી ચૂંટણીમાં ઊભા રહ્યા ન હોય તેવા અને સર્જન તથા સ્વાધ્યાય ક્ષેત્રે નોંધપાત્ર કામગીરી ધરાવતા હોય તેવા સાહિત્યકારોનાં નામ મંગાવશે. મળેલાં નામોમાંથી કાર્યવાહક સમિતિ પાંચ સભ્યોની વરણી કરશે. આ ૫ સભ્યો મધ્યસ્થ સમિતિના નિમંત્રિત સભ્યો ગણાશે. (નિમંત્રિત સભ્યને ચર્ચામાં ભાગ લેવાનો અધિકાર રહેશે. મતાધિકાર રહેશે નહીં.)

- ચ. દાતાઓના વિભાગમાંથી ચૂંટાયેલા ચાર સભ્યો
 છ. સંવર્ધકોના વિભાગમાંથી ચૂંટાયેલા ચાર સભ્યો
 જ. સભ્યસંસ્થા વિભાગમાંથી ચૂંટાયેલા પાંચ સભ્યો
 નોંધ : ઉપર્યુક્ત સભ્ય સંસ્થાઓએ ચૂંટવાના મધ્યસ્થ સમિતિના પાંચ સભ્યોની જગ્યાઓ ઉપર એ જ સભ્ય સંસ્થાઓના પ્રતિનિધિઓ ઊભા રહી શકશે જે સંસ્થાઓએ પોતાના પ્રતિનિધિને ઊભા રાખતી વખતે ફોટો, ઓળખપત્ર અને સહીનો નમૂનો મોકલ્યાં હશે. સંસ્થા વતી મતદાન કોણ કરશે તે અંગે ઠરાવ કરીને તેની જાણ કરવાની રહેશે.
 (નોંધ : આ ત્રણેય (ચ, છ અને જ) વિભાગોમાં ઊભા રહેલા સભ્યોને પણ સમગ્ર મતદારો મત આપશે.)
- ઝ. ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદના ટ્રસ્ટીઓ.
 ઢ. મધ્યસ્થ સમિતિ વધુમાં વધુ ચાર સભ્યો કો-ઓપ્ટ કરી શકશે.

જાન્યુઆરી-૨૦૨૧થી ડિસેમ્બર-૨૦૨૩ માટે અમલમાં આવનાર
 ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદની કાર્યવાહક સમિતિની ચૂંટણીનો કાર્યક્રમ

કાર્યવાહક સમિતિ માટે ઉમેદવારીપત્ર મેળવવાનો પ્રારંભ :	૨૭-૧૦-૨૦૨૦	મંગળવાર
કાર્યવાહક સમિતિ માટે ઉમેદવારીપત્ર ભરવાની છેલ્લી તારીખ :	૦૭-૧૧-૨૦૨૦	શનિવાર
ઉમેદવારીપત્ર પાછું ખેંચવાની છેલ્લી તારીખ :	૦૮-૧૧-૨૦૨૦	સોમવાર
કાર્યાલયમાંથી મતપત્ર રવાના કરવાની તારીખ :	૧૭-૧૧-૨૦૨૦	મંગળવાર
મતપત્ર પરિષદ કાર્યાલયે પરત પહોંચાડવાની છેલ્લી તારીખ :	૦૫-૧૨-૨૦૨૦	શનિવાર
મતગણતરી અને પરિણામ જાહેરાતની તારીખ :	૦૭-૧૨-૨૦૨૦	સોમવાર

મધ્યસ્થ સમિતિમાં ચૂંટાયેલા સભ્યોમાંથી કાર્યવાહક સમિતિની ચૂંટણીથી થનાર રચના

- (૧) ચૂંટાયેલા પ્રમુખ
 (૨) બે ઉપપ્રમુખ
 (૩) છ મંત્રીઓ આ પ્રમાણે રહેશે :
 ૧. મહામંત્રી
 ૨. પ્રકાશનમંત્રી
 ૩. પ્રસારમંત્રી
 ૪. વિકાસમંત્રી
 ૫. ગ્રંથાલયમંત્રી
 ૬. સ્વાધ્યાયપીઠ મંત્રી
 (૪) કોષાધ્યક્ષ
 (૫) સાત સામાન્ય સભ્યો

ચૂંટણી અધિકારી

અનુબંધનો અનોખો આવિષ્કાર | વિજય ભટ્ટ (લોસ એન્જલસ)

ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદના લોસ એન્જલસ અનુબંધની શરૂઆત ત્રણ વર્ષ પહેલાં પરિષદના પ્રમુખ, અમારા લોસ એન્જલસના સાહિત્યરસિક મિત્રોના પ્રિય, શ્રી સિતાંશુભાઈની હાજરીમાં થઈ હતી.

કોવિડજીના કારમા કારાવાસ દરમ્યાન લોસ એન્જલસના ગુજરાતી સાહિત્યરસિકોએ નક્કી કર્યું કે દર સોમવારે રાત્રે સાડા-આઠ થી દસ સુધી ઈન્ટરનેટ ઝૂમ દ્વારા, ગમતાનો ગુલાલ કરીએ.

પાંચ-દસ વ્યક્તિથી શરૂ કરેલ આ સાહિત્યિક ઈ-ગોષ્ઠીએ પહેલી મહેફિલથી જ વેગ પકડ્યો. દરેકને ૩ થી ૪ મિનિટ આપવામાં આવે. કોઈ નરસિંહનું આધ્યાત્મિક કાવ્ય ગાય, કોઈ રાગ મધુવંતીમાં સુંદર ગઝલ ગાય, કોઈ નાનું કટાક્ષલેખન વાંચે, તો કોઈ રમેશ પારેખનું અઘાન્દસ કાવ્ય ‘સુખ’ વાંચે, તો કોઈ કલાપીની ‘યાદી ભરેલી’ ગઝલ ગાય! તે ઉપરાંત દરેક વ્યક્તિ એકબીજાને પ્રત્યક્ષ જોઈ શકે તેનો આનંદ ઝૂમ ઉપર ઝૂમે ! હા, આનંદ ઝૂમે !

બીજા સોમવારે આઠ અને પંદર મિનિટે, પંદર મિનિટ વહેલા, સૌ ઝૂમ પર હાજર!! મને નવાઈ લાગી.. કેટલાય નવા ચહેરા જોડાયા. સંખ્યા થઈ પચીસ ! હવે સંચાલક તરીકે મારી જવાબદારી જરા અઘરી થઈ. દરેકનો વારો ન આવી શકે. કોઈને ખોટું ના લાગે તેની ચિન્તા હતી પરંતુ પહેલી દસ મિનિટમાં જ બધા જ મિત્રો સમજી ગયા કે આ સોમવારે નહીં તો આવતા સોમવારે તેમને ગુલાલ ઉડાડવાની તક મળશે જ. દસ વાગે પણ કોઈ જવા તૈયાર નહિ! આ તો ભાઈ એન.આર.આઈ. વર્હ્યુઅલ પરિષદ થઈ !

એક ભાઈએ તો એમ કહ્યું કે હવે કાલની, મંગળવારની સાંજ ફિક્કી લાગશે, અનુબંધની ઈ-ગોષ્ઠી વગર. એમ થાય છે કે ક્યારે બીજો સોમવાર આવે! પણ એમ નક્કી કર્યું કે હવે એકાંતરે સોમવારે મળીએ તો વધારે સારી ગુણવત્તાની અને રજૂઆતની તૈયારી થઈ શકે!

પછીની ઈ-ગોષ્ઠી(ઓ) તો હાજરીથી ગીચ અને મજેદાર રહી! એક એવું સ્પષ્ટ થઈ ગયું કે સાત્વિક સાહિત્યિક આનંદ માટે કોઈ વ્યવસાયિક વક્તાઓ કે કલાકારોની જરૂર નથી. આપણા સાહિત્યિક વારસાને એકબીજા સાથે વહેંચીએ, ‘શેર’ને શેઅર કરીએ તો સમય ખૂટે એટલી વિપુલ સામગ્રીનો વૈભવ સૌ પાસે છે. ઘણા મિત્રોએ ગેરેજમાં ક્યાંક સાચવી રાખેલી વર્ષો જૂની ચોપડીઓ કાઢી, સોમવારની તૈયારી માટે. કેટલાક વળી ઈન્ટરનેટ પર અને યુટ્યૂબ પરથી સામગ્રી લઈ આવ્યા! કેટલાકે તો પોતે જે કાવ્ય રજૂ કરવાનાં છે તેની પ્રત ઈ-મેઈલથી અગાઉ બધાને વહેંચી જેથી સૌ સારી રીતે માણી શકે!

સાથે સાથે કોઈકને થયું કે બિથોવનની સિમ્ફનીમાં કેટલું કાવ્યતત્ત્વ છે, તો તે પણ સાંભળીએ. વળી કોઈ કાઠિયાવાડી દુહા લઈ આવ્યા. અમારામાં થોડાક બાથરૂમ કવિઓ

પણ ખરા! કેટલાક પ્રામાણિક રીતે ઊગતા કવિ કહી શકાય... ભલે ઉંમરને કારણે ઊગતા ના લાગે! સૌમાં એક ગુજરાતી ભાષાના ભાવક તરીકેની અદમ્ય ભાવના, એક રોનક, આનંદ લૂંટાવવા અને લૂંટવાની ઉત્સુકતા, અને, કોવિડની કારમી એકલતાને ફેંકી દઈને આનંદ લેવાની સજ્જતાનો અંશ મને ભળાયો!

એક બ્યાશી વર્ષના કાકા બોલ્યા, ‘લાવ તારી કાકીને ઉઠાડી લાવું, કશું નહિ તો આટલા બધા ગુજરાતી બોલતા ચહેરા ઈન્ટરનેટ પર જોશે તો વિટામિન મળશે!’

એક દિવસ મારા મિત્ર અમર ભટ્ટને મેં વાત કરી કે તું સુંદર કાવ્યસંગીત ગાય છે તો અમારી આ અનુબંધની ઈ-ગોષ્ઠીમાં અમદાવાદથી જો જોડાય અને ગુજરાતી કાવ્યસંગીત પીરસે તો ઔર મઝા આવે! અમર સંમત થયો.

ગુજરાતી લિટરરી એકેડેમી ઓફ નોર્થ અમેરિકાના પ્રમુખ શ્રી રામભાઈ ગઢવીને ફોન પર કહ્યું કે સમય હોય તો જોડાજો. પરંતુ લૉસ એન્જલસના રાતના સાડા આઠ એટલે ન્યૂજર્સીના રાતના સાડા અગિયાર. એમને ઘણું મોડું થાય. એટલે શનિવારે સવારે આઠ વાગે લૉસ એન્જલસ સમયે એક ઈ-ગોષ્ઠી નક્કી થઈ! એકેડેમીના સૌ ઈસ્ટ-કોસ્ટના સભ્યોને પણ આમંત્રણ આપ્યું.

પાંચ-દસથી શરૂ કરેલી અનુબંધની આ ઈ-ગોષ્ઠી ટોળકીની તે સવારની સંખ્યા તો જુઓ! એક સે ભલા દો, દો સે ભલા દસ નહિ... પણ એક ઈતિહાસ સર્જાયો કે શનિવારે સવારે અમેરિકાના કુલ પાંચસો-છસો કુટુંબો એકસાથે ઈન્ટરનેટ ઝૂમ પર ગુજરાતી કાવ્યસંગીત સાંભળવા જોડાયા! ભારતમાંથી પણ ઘણા જોડાયા. અમર ભટ્ટે હંમેશની માફક સુંદર કાવ્યસંગીત પીરસ્યું તેનો આભાર!

જુઓ ને, જ્યારે નિશુદ્ધ ઈરાદાથી કોઈ પણ અનુષ્ઠાન થાય છે ત્યારે તેની પરાકાષ્ઠા કેવો અનન્ય આનંદ આપે છે!

અમારી આ અનુબંધની વણથંભી સફર નિયમિત રીતે ચાલે છે અને એકાંતરે સોમવારની સાંજની સૌ આતુરતાપૂર્વક રાહ જુએ ત્યારે રમેશ પારેખની પંક્તિ યાદ આવે કે ‘પોતાની કડકડતી એકલતા લઈને સૌ બેઠા છે ટોળાને તાપણે!!’ (ઈન્ટરનેટ ઝૂમને આંગણે) !

સાભાર સ્વીકાર

નવલકથા

બાલસાહિત્ય સમીપે, નટવર હેડાઉ, ૨૦૧૮, પ્રણવ પ્રકાશન, અમદાવાદ, પૃ. ૧૦૪, રૂ. ૧૦૦ કાવ્ય પ્રતિ, અનિરૂદ્ધસિંહ ગોહિલ, ૨૦૧૯, ઉપનિષદ, પ્લોટ નં. ૪૩/બી, ગૌરીશંકર સોસાયટી, ભાવનગર, પૃ. ૧૨૦, રૂ. ૧૨૦.